

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžrk/5/2019
Identifikačné číslo spisu: 6017200689
Dátum vydania rozhodnutia: 30.06.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:6017200689.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Mariána Trenčana, v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): Pozemkové spoločenstvo Nandraž, IČO: 35 671 181, so sídlom Nandraž 2, právne zastúpeného: Podtatranská advokátska kancelária, s.r.o., Štôla 44, adresa na doručovanie: Nám. sv. Egídia 95, Poprad, proti žalovanému: Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, Chlumeckého 2, Bratislava, za účasti: Q. Q.U., narodený dňa XX.XX.XXXX, bytom K. X, Y, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. VoÚ 38/2017/SI zo dňa 18.08.2017, o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/154/2017-63 zo dňa 26.07.2018 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/154/2017-85 zo dňa 20.03.2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I. Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Okresný úrad Revúca, katastrálny odbor, ako príslušný prvoinštančný orgán verejnej správy, rozhodnutím č. V-1563/16 zo dňa 27.01.2017 návrh na vklad vlastníckeho práva podľa Kúpnej zmluvy o prevode nehnuteľností uzavretej dňa 03.01.2017 podľa § 31 ods. 3 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (ďalej len „katastrálny zákon“) zamietol.

2. Žalovaný správny orgán napadnutým rozhodnutím č. VoÚ 38/2017/SI zo dňa 18.08.2017 spoločné odvolanie žalobcu a ďalšieho účastníka konania voči rozhodnutiu orgánu verejnej správy prvej inštancie zamietol a odvolaním napadnuté prvoinštančné rozhodnutie potvrdil.

II. Konanie na krajskom súde

3. Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa ustanovenia § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S. s. p.“) žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného, zamietol ako nedôvodnú. Náhradu trov konania krajský súd žalobcovi nepriznal.

4. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia krajský súd konštatoval, že žalobca v žalobných bodoch namietal nezákonnosť spočívajúcu v prekročení kompetencie skúmať vlastnícke právo osôb zapísaných v katastri vo vkladovom konaní. Krajský súd k tomu uviedol, že katastrálny zákon upravuje 3 spôsoby zápisu práv k nehnuteľnostiam do katastra a to vklad, záznam a poznámku, pričom s každým z nich spája iné právne účinky. Zdôraznil, že ak ide o zápis vlastníckych práv prevodcu záznamom, je potrebné pri skúmaní oprávnenia prevodcu nakladať s nehnuteľnosťou skúmať, či prevodcovi svedčí niektorý z právnych titulov nadobudnutia vlastníctva, či je obsahom katastra listina, „iná listina“ alebo verejná listina, ktorou nadobudol alebo ktorou bolo potvrdené nadobudnutie vlastníctva.

5. Krajský súd konštatoval, že tvrdenie žalobcu, že predmetom kúpnej zmluvy boli lesné pozemky a trvalý trávnatý porast evidované na LV č. XXX k .ú. K., kde výlučným vlastníkom je zapísaný žalobca na základe osvedčenia o vlastníctve nehnuteľnosti N 485/95, NZ: 422/95 zo dňa 28.12.1995, nebolo súladné s obsahom správneho spisu. Správny súd mal za to, že žalovaný správne skúmal, či žalobca je osobou oprávnenou nakladať s nehnuteľnosťami uvedenými v predloženej zmluve, pre ktoré bol v katastri zapísaný ako vlastník záznamom. Žalovaný pri tomto prieskume zistil, že existujúci právny rámec neumožňuje, aby nehnuteľnosti, na ktoré sa vzťahovali právne predpisy o úprave právnych pomerov majetku bývalých urbarialistov, komposessorátov a podobných právnych útvarov mohli byť vo vlastníctve žalobcu ako pozemkového spoločenstva. Dodal, že v správnom spise nebolo doložené nič, z čoho by bolo možné usúdiť, že žalobca je právnym nástupcom subjektu „Spoločnosť urbarialistov a pasienkárov Nandráž“, ktorej bolo osvedčené vlastníctvo k nehnuteľnosti. Pokiaľ ide o pozemky parcely registra E 2613/4-7 a 2614/20 tak, tieto takisto neboli zapísané v prospech žalobcu do katastra nehnuteľností na základe osvedčenia notára. Z obsahu spisu mal krajský súd za to, že list vlastníctva č. XXX bol založený a prvý zápis vykonaný pod položkou zmien č. 162/91 v prospech „Bývalých urbarialistov obce Nandráž“ s právnym titulom nadobudnutia vyvlastnením 10.12.1925 č. d. 1538 a kúpou 03.12.1909 č. d. 3980, pričom tento zápis bol vykonaný na základe vlastnej činnosti orgánov geodézie podľa § 4 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 23/1964 Zb., a to na základe zápisov v pozemkovej knihe. K tomu uviedol, že išlo o evidentne nesprávny zápis, nakoľko predmetné pozemky, resp. vlastníctvo k nim prešlo zo zákona č. 81/1949 Zb. dňom založenia na jednotné roľnícke družstvo, a to aj keď zápis nebol vykonaný v pozemkovej knihe. Z obsahu správneho spisu podľa názoru krajského súdu vyplýva, že tieto pozemky boli zapísané v prospech žalobcu na základe Z-800/06, a to bola žiadosť o zmenu nehnuteľností na základe identifikácie parciel, ktorú podal žalobca a ku ktorej pripojil zmluvu o založení, dodatok k nej, uznesenie valného zhromaždenia žalobcu, potvrdenie o pridelení identifikačného čísla, identifikáciu parciel LVE XXX a LVE XXX a rozhodnutie Obvodného lesného úradu v Revúcej zo dňa 30.07.2006. Správny súd mal za to, že tu nie je žiadna verejná listina, ani „iná listina“, ktorou sa podľa zákona potvrdzujú práva k nehnuteľnostiam, čiže listina v zmysle § 34 katastrálneho zákona, ktorá by potvrdzovala vznik a existenciu právneho titulu nadobudnutia vlastníckeho práva, na základe ktorej by mohlo byť zapísané vlastnícke právo žalobcovi. Keď žalovaný dospel k záveru, že údaje katastra sú nesprávne a teda nehodnoverné, tak takýto záver bol podľa správneho súdu správny. Dodal, že rozhodnutie Obvodného lesného úradu v Revúcej zo dňa 03.07.2006 je len rozhodnutím o tom, čo sa zapíše do registra spoločenstiev, ale určite nie rozhodnutím o tom, že žalobca nadobúda vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam.

6. Žalobnú námietku týkajúcu sa nesprávnosti právneho posúdenia prevádzaných nehnuteľností ako spoločnej nehnuteľnosti vyhodnotil krajský súd ako nedôvodnú. Mal za to, že žalovaný právne vyargumentoval, že existujúci právny rámec neumožňuje, aby žalobca bol vlastníkom predmetných nehnuteľností z dôvodu, že žalobcovi chýba právny titul, na základe ktorého by ho mohol nadobudnúť do výlučného vlastníctva. Navyše takáto námietka je aj v rozpore s obsahom žalobcovej zakladajúcej zmluvy, kde sa uvádza že ide o spoločnú nehnuteľnosť.

7. Námitky nezákonného postupu spočívajúceho v tom, že správny orgán prijal podania a argumenty osôb, ktoré neboli účastníkom správneho konania, čím porušil procesné predpisy, neboli podľa krajského súdu dôvodné. Nie je právne významné, že tretie osoby podali oznámenie správne orgánu, týkajúce sa prevádzaných nehnuteľností. Podstatné je, ktoré listiny tvorili podklad rozhodnutia. Správny orgán v prvostupňovom rozhodnutí, resp. v jeho odôvodnení tieto vymenoval na str. 4, pričom zároveň uviedol, čo z týchto listín zistil. Nemôže byť procesným pochybením správneho orgánu, že tretie osoby doručia správne orgánu oznámenie a ani to, že správny orgán túto skutočnosť uvedie v popise priebehu konania v odôvodnení písomného vyhotovenia rozhodnutia.

8. Námitku, že správny orgán mal postupovať podľa § 31 písm. a) katastrálneho zákona v prípade, ak mal pochybnosti o vlastníctve nehnuteľnosti, taktiež posúdil krajský súd ako nedôvodnú. Správny orgán má povinnosť postupovať podľa § 31 písm. a) katastrálneho zákona v prípade, že bolo začaté konanie o predbežnej otázke. Žalobca netvrdil a ani nepreukazoval, že v preskúmvanej veci bol takýto dôvod na prerušenie konania naplnený a teda, že začalo konanie o predbežnej otázke. Možno súhlasiť so žalobcom, že o spore o vlastnícke právo je oprávnený rozhodnúť výlučne súd. V predmetnom prípade žalovaný nerozhodoval o spore o vlastnícke právo k nehnuteľnosti. Patrí do kompetencie správneho orgánu posúdiť vo vkladovom konaní, či sú alebo nie sú splnené podmienky na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Žalovaný sa napadnutým rozhodnutím od tohto predmetu konania neodklonil. Žalobca sa nestal vlastníkom na základe vkladu vlastníckeho práva zo zmluvy. Žalobca bol za vlastníka zapísaný záznamom, na základe žalobcovej žiadosti o zmenu nehnuteľnosti na základe identifikácie parciel zo dňa 06.07.2006. Žalovaný vykonanou právnou analýzou existujúceho právneho rámca podľa krajského súdu správne dospel k záveru, že pokiaľ ide o majetok, ktorý žalobca nenadobudol na základe zmluvy, ktorej vklad bol povolený rozhodnutím správneho orgánu a ide o nehnuteľnosti, na ktoré sa vzťahovali predpisy o úprave majetkových pomerov bývalých urbarialistov a podobných útvarov, tieto môžu byť podľa platnej právnej úpravy len vo vlastníctve, resp. spoluvlastníctve fyzických osôb ako členov alebo právnych nástupcov členov týchto zaniknutých útvarov.

9. V ďalšom krajský súd ustálil, že žalovaný vec správne právne posúdil, keď dospel k záveru, že kataster obsahuje nesprávny údaj o vlastníctve predmetných pozemkov žalobcom a tento údaj preto nie je hodnoverný a nemožno ho použiť. Inak povedané záznamom sa zapisuje vlastnícke právo nadobudnuté z iného právneho titulu ako zo zmluvy. Ak takéhoto právneho titulu niet (nie je obsiahnutý v dokladoch, na základe ktorých bol záznam vykonaný) tak záver o tom, že údaj zapísaný do katastra záznamom je údajom nehodnoverným, predstavuje úvahu, ktorej nemožno nič vytknúť. V žiadnom prípade nejde o preskúmvanie právneho titulu nadobudnutia, tzn. správnosti alebo nesprávnosti verejnej listiny ale o skúmanie, či existuje právny titul nadobudnutia, či je obsahom katastra listina, ktorá takýto právny titul nadobudnutia obsahuje, alebo ho potvrdzuje a zároveň, či ide o záznamuschopnú listinu, a teda či predávajúci je oprávnený nakladať s nehnuteľnosťou. Dodal, že je právne bezvýznamné to, ako dlho bol v katastri nesprávny nehodnoverný údaj.

10. Poznamenal, že žalobnej námitke ničotnosti napadnutého rozhodnutia nebolo možné vyhovieť, nakoľko napadnuté rozhodnutie takouto vadou netrpí. Ničotné je rozhodnutie správneho orgánu, ktoré tento vydal bez zákonom daného oprávnenia vo veci rozhodnúť, čiže rozhodnutie je ničotné pre nedostatok právomoci orgánu, ktorý ho vydal alebo v prípade, keď správny orgán vydá rozhodnutie bez toho, aby bol na takéto rozhodnutie vecne príslušný.

III. Konanie na kasačnom súde

11. Rozsudok napadol sťažovateľ kasačnou sťažnosťou z dôvodu, že krajský súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Zároveň rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. f) a g) S.s.p.).

12. Krajský súd zamietol žalobu a napadnuté rozhodnutia správnych orgánov považoval za zákonné,

jednak z dôvodov, ktoré uviedli správne orgány ako i z nového a zároveň prekvapivého dôvodu, ktorým správne orgány v predchádzajúcich rozhodnutiach neargumentovali, čím sťažovateľovi odňal možnosť k uvedenému dôvodu vyjadriť sa a navrhnúť vykonať dokazovanie na jeho vyvrátenie. Krajský súd v napadnutom rozhodnutí nesprávne právne posúdil právomoc správneho orgánu, keď uviedol, že správne orgány boli oprávnené skúmať z hľadiska hmotného práva, či sa sťažovateľ stal vlastníkom predmetných nehnuteľností, ktorých vlastnícke právo prevádzal na Q. Q. kúpnu zmluvou zo dňa 03.01.2017, na základe vydržania zapísaného na LV č. XXX pre k. ú. K., teda či sťažovateľ spĺňa hmotno-právne podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním.

13. Sťažovateľ mal za to, že žalovanému a ani prvostupňovému orgánu neprináleží preskúmať vlastnícke právo osôb zapísaných v katastri vo vkladovom konaní a nemôže vo vkladovom konaní preskúmať správnosť predchádzajúceho zápisu vlastníctva sťažovateľa vykonaného na základe osvedčenia o vlastníctve nehnuteľností N:485/95, NZ:422/95 zo dňa 28.12.1995, pod Z- 246/1996 - 10/96; teda pred viac ako dvadsiatimi rokmi, ktorý je len evidenčného charakteru a deklaruje vlastníctvo získané vydržaním. Zo strany žalovaného, ale i krajského súdu sa jedná o nesprávnu aplikáciu § 70 ods. 1, 2 katastrálneho zákona. Preukázanie opaku zapísaného údaja musí prebehnúť v riadnom konaní pred príslušným orgánom. Preukázanie opaku zápisu vlastníckeho práva môže podľa názoru sťažovateľa prebehnúť len v súdnom konaní a nie v konaní o povolenie vkladu vlastníckeho práva do katastra. Nie je predstaviteľné, aby správny orgán rozhodoval o tom, či došlo k vydržaniu vlastníckeho práva sťažovateľom alebo nie z hľadiska hmotného práva, v konaní o povolení vkladu vlastníckeho práva.

14. Podľa sťažovateľa nie je podstatné, či došlo k zápisu vlastníctva záznamom alebo povolením vkladu, ako to rozlišuje krajský súd bez náležitého zdôvodnenia zákonnými ustanoveniami - jedná sa o právnu úvahu, v ktorej absentujú ustanovenia zákona, o ktoré by sa opierala a ako taká je nepresvedčivá. Vlastnícke právo ako také, môže byť predmetom prieskumu len v civilnom súdnom konaní.

15. Pokiaľ správny orgán skúma, či je prevodca oprávnený nakladať s nehnuteľnosťou, tento prieskum je len z hľadiska toho, či je zapísaný na LV ako vlastník a či nedošlo k zmene, ktorá by mu znemožňovala nakladanie s nehnuteľnosťou - napr. vyhlásenie konkurzu, pozbavenie spôsobilosti na právne úkony, nedostatok právnej spôsobilosti z dôvodu nízkeho veku a pod. Žalovaný a aj prvostupňový orgán sú oprávnení v konaní o povolenie vkladu skúmať len to, či je prevodca zapísaný ako vlastník predmetnej nehnuteľnosti a či mu svedčí právny dôvod na nadobudnutie vlastníctva.

16. Napadnutým rozhodnutím žalovaného a predchádzajúcim rozhodnutím prvostupňového orgánu došlo k protiprávnemu zásahu do výkonu vlastníckeho práva sťažovateľa, pričom právo sťažovateľa disponovať s vlastníctvom bolo napadnutým rozhodnutím obmedzené bez toho, aby sa mohol v riadnom súdnom konaní brániť a dokazovať svoje vlastníctvo. Nikde v katastrálnom zákone a ani v inom právnom predpise nie je žalovanému ani prvostupňovému orgánu zverená právomoc rozhodovať o tom, ktorému zo zapísaných vlastníkov v katastri nehnuteľností prináleží vlastnícke právo ku konkrétnym nehnuteľnostiam a ktorému nie. Ak by tomu tak bolo, musel by to správny orgán posudzovať pri každom vkladovom konaní, avšak tomu tak nie je. Vkladové konanie nie je konaním sporovým, kde by strany mohli preukazovať svoje subjektívne práva, a preto vlastníctvo k nehnuteľnostiam v rámci vkladového konania sťažovateľ ani nemal možnosť preukázať.

17. Sťažovateľ vyjadril súhlas s tou časťou argumentácie krajského súdu, že žalovaný a aj okresný úrad boli povinní skúmať, či v prospech zápisu vlastníctva sťažovateľa svedčia listiny, v ktorých je uvedený právny dôvod, s ktorým právny poriadok spája vznik vlastníckeho práva. Tento vecný prieskum nedostatkov zápisov vlastníckeho práva sťažovateľa v katastri nehnuteľností, ako ho uviedol krajský súd v napadnutom rozsudku však nebol v dôvodoch zamietnutia návrhu na vklad vlastníckeho práva napadnutými rozhodnutiami správnych orgánov. Jedná sa o skutkové a právne „nóvum“ v konaní. K skutkovým zisteniam a právnym dôvodom krajského súdu, ktoré sú uvedené v bodoch 27 až 30, v bode 34 napadnutého rozsudku, sa sťažovateľ nemohol vyjadriť, pretože neboli obsahom napadnutých rozhodnutí správnych orgánov o zamietnutí návrhu na vklad vlastníckeho práva na základe kúpnej zmluvy zo dňa 03.01.2017. Išlo zo strany žalovaného o nedostatočné zistenie skutkového stavu, ktoré

suploval krajský súd, čo sťažovateľ považuje za nesprávny procesný postup. Sťažovateľ nevedel o tvrdených nesprávnych či nedostatočných podkladoch v správnom spise a o nesprávnych zápisoch v katastri. Správne orgány v napadnutých rozhodnutiach neuvádzajú takú argumentáciu.

18. Vyjadril, že krajský súd mal zrušiť napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako i jemu predchádzajúce rozhodnutie okresného úradu podľa žalobného návrhu, z dôvodu podľa ust. § 191 ods. 1 písm. e) S.s.p., pretože zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci.

19. Zdôraznil, že skutkový a následne právny záver krajského súdu ohľadom právneho nástupníctva Spoločnosti urbarialistov a pasienkarov Nandraž je nesprávny.

20. S poukazom na vyššie uvedené navrhol, aby kasačný súd zrušil rozsudok krajského súdu, rozhodnutie žalovaného ako aj predchádzajúce rozhodnutie okresného úradu a priznal mu nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

21. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti vyjadril v podaní zo dňa 23.04.2019, v ktorom uviedol, že sa nestotožňuje s tvrdeniami sťažovateľa uvedenými v kasačnej sťažnosti, nakoľko napadnutý rozsudok považuje za zákonný a vecne správny, v rámci ktorého sa súd vysporiadal so všetkými argumentmi účastníkov konania.

22. Tvrdenie sťažovateľa, že skutkové zistenia mali urobiť správne orgány a nie až správny súd je zavádzajúce, čo vyvracia samotné rozhodnutie okresného úradu a žalovaného, pretože skutkové zistenia boli riadne preukázané v rámci správneho konania a sťažovateľ sa k nim vyjadroval. Nejedná sa teda o skutkové a právne novum v konaní, o ktorých by žalobca nevedel.

23. Žalovaný vyjadril názor, že rozsudok krajského súdu je vecne správny a zákonný, a preto žiadal kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietnuť.

IV. Právny názor NS SR

24. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ včas (§ 443 ods. 1 S.s.p.), je prípustná (§ 439 S.s.p.) a bola podaná oprávneným subjektom (§ 442 ods. 1 S.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačnú sťažnosť je potrebné ako nedôvodnú zamietnuť. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke najvyššieho súdu. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 30. júna 2020 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

25. Predmetom kasačnej sťažnosti bol rozsudok krajského súdu, ktorým zamietol žalobu, ktorou sa sťažovateľ domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. VoÚ 38/2017/SI zo dňa 18.08.2017, ktorým zamietol odvolanie sťažovateľa a potvrdil rozhodnutie orgánu verejnej správy prvej inštancie č. V-1563/16 zo dňa 27.01.2017, ktorým bol podľa § 31 ods. 3 katastrálneho zákona zamietnutý návrh na povolenie vkladu vlastníckeho práva, a preto primárne v medziach kasačnej sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci kasačného konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného a orgánu verejnej správy prvej inštancie, najmä z toho pohľadu, či kasačné námietky sťažovateľa sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

Podľa § 31 ods. 1 katastrálneho zákona, okresný úrad preskúma zmluvu z hľadiska, či obsahuje podstatné náležitosti zmluvy, či je úkon urobený v predpísanej forme, či je prevodca oprávnený nakladať s nehnuteľnosťou, či sú prejavy vôle dostatočne určité a zrozumiteľné, či zmluvná voľnosť alebo právo

nakladať s nehnuteľnosťou nie sú obmedzené, či zmluva neodporuje zákonu, či zákon neobchádza a či sa neprieči dobrým mravom. Pri rozhodovaní o vklade prihliada okresný úrad aj na skutkové a právne skutočnosti, 10b) ktoré by mohli mať vplyv na povolenie vkladu.

Podľa § 31 ods. 3 katastrálneho zákona, ak sú podmienky na vklad splnené, okresný úrad vklad povolí; inak návrh zamietne.

Podľa § 71 ods. 3 katastrálneho zákona, údaje katastra, ktorých hodnovernosť je vyvrátená, sa nesmú používať.

Podľa § 6 písm. a) zákona č.97/2013 Z. z. o pozemkových spoločenstvách (ďalej len „zákon o pozemkových spoločenstvách“), spoločenstvo sa zrušuje znížením počtu členov spoločenstva na menej ako päť.

Podľa § 9 ods. 9 zákona o pozemkových spoločenstvách, prevod alebo prechod vlastníckeho práva k podielu na spoločnej nehnuteľnosti len na niektorých pozemkoch patriacich do spoločnej nehnuteľnosti je zakázaný.

26. Najvyšší súd Slovenskej republiky z obsahu predloženého súdneho a administratívneho spisu zistil skutkový stav tak, ako je podrobne popísaný v rozsudku krajského súdu, s jeho odôvodnením, ktoré považuje za úplné, vyčerpávajúce a dostatočne výstižné sa stotožňuje v celom rozsahu, a len na doplnenie a zdôraznenie správnosti rozhodnutia a ku kasačným námietkam dodáva nasledovné.

27. Okresnému úradu Revúca, katastrálny odbor, ako orgánu verejnej správy prvej inštancie bol dňa 28.12.2016 doručený návrh na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, ktorý bol dvakrát doplnený, a to podaním zo dňa 02.01.2017 a 25.01.2017. Prvoinštančný orgán verejnej správy rozhodnutím č. V-1563/16 zo dňa 27.01.2017 zamietol návrh na povolenie vkladu vlastníckeho práva podľa Kúpnej zmluvy o prevode nehnuteľností uzatvorenej medzi účastníkmi Pozemkové spoločenstvo Nandraž, Nandraž 2, Rákoš (sťažovateľ) a Q. Q., K. Č.. X, Y. (ďalší účastník konania) dňa 03.01.2017 podľa § 31 ods. 3 katastrálneho zákona ohľadne nehnuteľností nachádzajúcich sa v k. ú. K., zapísaných na LV č. XXX ako parcela registra EKN, parc. č. 2608/1 - lesy o výmere 676 768 m², parcela registra E KN parc. č. 2608/2 - trvalý trávnatý porast o výmere 504 376 m², parcela registra E KN parc. č. 2608/3 - lesný pozemok o výmere 129 559 m², parcela registra E KN parc. č. 2608/4 - trvalý trávny porast o výmere 319 778 m², parcela registra E KN parc. č. 2608/5 - lesný pozemok o výmere 281 m², parcela registra E KN parc. č. 2613/1 - trvalý trávny porast o výmere 69 848 m², parcela registra E KN parc. č. 2613/2 - trvalý trávny porast o výmere 149 323 m², ako parcela registra CKN parc. č. 2613/4 - trvalý trávny porast o výmere 26 397 m², parcela registra CKN parc. č. 2613/5 - trvalý trávny porast o výmere 12 817 m², parcela registra CKN parc. č. 2613/6 - trvalý trávny porast o výmere 37 197 m², parcela registra CKN parc. č. 2613/7 - trvalý trávny porast o výmere 28 665 m², parcela registra CKN parc. č. 2614/20 - trvalý trávny porast o výmere 12 633 m² vo vlastníctve predávajúceho Pozemkové spoločenstvo Nandraž podiel 1/1. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že na LV č. XXX v časti B-Vlastníci je zapísané Pozemkové spoločenstvo Nandraž v podiele 1/1, pričom z tohto zápisu nie je zrejmé, ako sú riešené podiely vlastníkov podielov tejto časti spoločnej nehnuteľnosti. S poukazom na ustanovenie § 9 ods. 9 zákona o pozemkových spoločenstvách ustálil konajúci orgán verejnej správy, že spoločenstvo nemôže byť vlastníkom podielu na spoločnej nehnuteľnosti, a teda jedným z jej spoluvlastníkom, pretože v opačnom prípade by sa stalo členom samého seba. Preto prvoinštančný orgán vyvodil, že sťažovateľ nebol oprávnený uzatvoriť zmluvu, ktorá mala byť uzatvorená s podielovými spoluvlastníkmi k spoločnej nehnuteľnosti, ktorým patrí urbársky pasienkový podiel nadobudnutý reštitúciou.

28. O podanom odvolaní rozhodol žalovaný rozhodnutím č. VoÚ 38/2017/SI zo dňa 18.08.2017 tak, že odvolanie sťažovateľa a ďalšieho účastníka konania zamietol a prvoinštančné rozhodnutie potvrdil. Rozhodnutie odôvodnil tým, že sťažovateľ nemohol byť vlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX pre k. ú. K., pretože tieto nehnuteľnosti boli dotknuté zákonom č. 81/1949 Zb., v dôsledku čoho

podliehajú režimu reštitučných predpisov (zákon č. 229/1991 Zb., č. 330/1991 Zb. a č. 503/2003 Z. z.). Záverom konštatoval, že neexistuje žiadny právny titul, na základe ktorého by sťažovateľ nadobudol k predmetným nehnuteľnostiam vlastnícky titul.

29. Krajský súd rozhodujúc o žalobe na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného kasačnou sťažnosťou napadnutým rozsudkom žalobu zamietol. Z odôvodnenia rozsudku správneho súdu vyplýva, že krajský súd ustálil, že žalovaný správne skúmal, či sťažovateľ je osobou oprávnenou nakladať s nehnuteľnosťami uvedenými v predloženej zmluve, pre ktoré bol v katastri zapísaný ako vlastník záznamom; žalovaný správne dospel k záveru, že údaje katastra sú nesprávne a teda nehodnoverné, a preto ich nemožno použiť; žalovaný právne vyargumentoval dôvody, pre ktoré sťažovateľ nemohol byť vlastníkom predmetných nehnuteľností.

30. Sťažovateľ podanie kasačnej sťažnosti odôvodnil tým, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci s tým, že nesprávnym procesným postupom mu znemožnil, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 440 ods. 1 písm. g) a f) S. s. p.). Namietal právomoc konajúcich správnych orgánov skúmať, či sa sťažovateľ stal vlastníkom prevádzaných nehnuteľností a rovnako namietal skutočnosť, že rozhodnutie krajského súdu obsahuje nové skutkové zistenia (body 27 až 30 a bod 34), ku ktorým sa nemohol vyjadriť, pretože nie sú obsiahnuté v rozhodnutiach orgánov verejnej správy.

31. Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že kasačná sťažnosť sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu sa podstatne neodlišovala od dôvodov podanej žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, s ktorej dôvodmi sa krajský súd v plnom rozsahu vysporiadal a jeho skutkové zistenia aj právne závery považuje kasačný súd za vecne správne. Preto kasačný súd po preskúmaní súdneho a pripojeného administratívneho spisu žalovaného konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská, tak sa s ním stotožňuje v celom rozsahu.

32. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia krajského súdu dáva kasačný súd do pozornosti, že účelom konania o návrhu na vklad je kontrola dodržania zákonných podmienok pri nakladaní s nehnuteľnosťami. Zjednodušene možno povedať, že okresný úrad má vo vkladovom konaní skúmať platnosť zmluvy a oprávnenie nakladať s nehnuteľnosťou. Ak nemožno vklad povoliť a nie je dôvod na zastavenie konania, je potrebné návrh zamietnuť, pričom jedným z dôvodov na zamietnutie návrhu je práve nedostatok oprávnenia prevodcu nakladať s nehnuteľnosťou, tak ako to má kasačný súd za preukázané v predmetnom prípade.

33. Vkladovým konaním sa už vo svojej rozhodovacej praxi zaoberal Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý v rozhodnutí sp. zn. 8Sžo/17/2017 zo dňa 12.12.2007 uviedol: „Vkladové konanie predstavuje rozhodovací procesný postup, pri ktorom správa katastra, ako správny orgán, na základe predložených písomných podkladov posudzuje komplexne skutkové a právne skutočnosti (podmienky vkladu podľa § 31 ods. 1, 2 katastrálneho zákona a § 36b ods. 2 vyhlášky č. 79/1996 Z. z.), ktoré by mohli mať vplyv na povolenie vkladu. Výsledkom tohto rozhodovacieho postupu je rozhodnutie o povolení vkladu alebo rozhodnutie o zamietnutí návrhu na vklad.“ V rozhodnutí sp. zn. 1Sžo/204/2008 zo dňa 01.07.2009 Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil: „Správa katastra je ako orgán štátnej správy súčasťou výkonnej moci štátu a je v jej kompetencii rozhodovať, či sú splnené podmienky na povolenie zápisu práv k nehnuteľnostiam do katastra na základe vkladu práv k nehnuteľnostiam.“

34. V ďalšom dáva kasačný súd do pozornosti, že ustanovenie § 2 katastrálneho zákona definuje hlavné úlohy a ciele katastra nehnuteľností, konkrétne ustanovuje, že kataster nehnuteľností slúži aj ako informačný systém, najmä na ochranu práv k nehnuteľnostiam, na daňové účely a poplatkové účely, na oceňovanie nehnuteľností, najmä pozemkov, na ochranu poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu, na tvorbu a ochranu životného prostredia, na ochranu nerastného bohatstva, na ochranu národných kultúrnych pamiatok a ostatných kultúrnych pamiatok ako aj chránených území a prírodných

výtvorov a budovanie ďalších informačných systémov o nehnuteľnostiach. Aby kataster mohol slúžiť uvedeným cieľom (napr. chrániť práva k nehnuteľnostiam), je potrebné, aby boli údaje katastra hodnoverné, čo sa má zabezpečiť tým, že budú zapisované s určitou odbornou starostlivosťou a len na základe relevantných podkladov, najmä verejných listín. Hodnovernosť údajov katastra je teda potrebné interpretovať tak, že údaje katastra sú zapisované zákonom ustanoveným postupom len na základe relevantných a hodnoverných podkladov. Ak však absentuje právny titul, na podklade ktorého bol vykonaný zápis záznamom, údaj zapísaný do katastra záznamom nemožno naďalej považovať za hodnoverný, a teda nemožno ho v zmysle ustanovenia § 71 ods. 3 katastrálneho zákona naďalej používať.

35. Kasačný súd vo svetle uvedeného konštatuje, že bolo nesporne povinnosťou žalovaného dôsledne preskúmať všetky právne a skutkové skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na povolenie vkladu, medzi ktoré určite patrí riadne a zákonné posúdenie toho, či bol sťažovateľ oprávnený nakladať s prevádzanými nehnuteľnosťami. Orgán verejnej správy pri skúmaní oprávnenia predávajúceho disponovať s predmetom prevádzaných nehnuteľností podľa názoru kasačného súdu neprekročil svoje zákonné oprávnenie vyplývajúce z ustanovenia § 31 ods. 1 katastrálneho zákona. V zmysle uvedeného vyhodnotil kasačný súd ako nedôvodnú námietku sťažovateľa o absencii právomoci konajúcich orgánov verejnej správy preskúmať oprávnenie sťažovateľa nakladať s predmetnými nehnuteľnosťami.

36. Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti namietal, že rozhodnutie krajského súdu obsahuje nové skutkové zistenia, ku ktorým sa nemohol vyjadriť, pretože tieto neboli obsiahnuté v rozhodnutiach orgánov verejnej správy. K uvedenej námietke sťažovateľa kasačný súd uvádza, že sťažovateľ touto námietkou poukazuje na právny záver krajského súdu o správnosti postupu žalovaného, ktorý ustálil, že údaje katastra sú nesprávne, tým pádom nehodnoverné, a preto z nich nemožno vychádzať (body 27-30, 34 odôvodnenia rozsudku krajského súdu). Podľa názoru kasačného súdu sa v uvedených častiach odôvodnenia rozsudku správneho súdu nejedná o žiadne nové skutkové zistenia, ktoré by už predtým neboli obsahom odôvodnenia rozhodnutia žalovaného, a ku ktorým sa sťažovateľ nemohol vyjadriť. Z odôvodnenia rozhodnutia žalovaného má kasačný súd za preukázané, že žalovaný sa zaoberal všetkými podstatnými skutočnosťami, vychádzajúc z obsahu administratívneho spisu vyslovil logický záver o neexistencii právneho titulu, na základe ktorého sťažovateľ nadobudol vlastnícky titul k predmetným nehnuteľnostiam a s poukazom na príslušnú právnu úpravu katastrálneho zákona vo vzťahu k hodnovernosti údajov katastra viažucich sa na oprávnenie sťažovateľa nakladať s prevádzanými nehnuteľnosťami správne dospel k záveru, že bol preukázaný opak. Krajský súd pri rozhodovaní v predmetnej právnej veci vychádzal zo zistení orgánov verejnej správy, ktoré boli súčasťou administratívneho spisu, preto sa nejedná o žiadne „nóvum“, a teda nesprávny procesný postup. Vychádzajúc z uvedeného, vyhodnotil kasačný súd aj túto námietku sťažovateľa za nedôvodnú.

37. Kasačný súd po oboznámení sa s pripojeným spisovým materiálom musí konštatovať, že v predmetnej veci nebolo možné postupovať inak, ako súhlasiť so závermi prijatými krajským súdom v napadnutom rozhodnutí, že napadnuté rozhodnutie žalovaného je v súlade so zákonom, nakoľko krajský súd sa posudzovanou vecou dôsledne zaoberal a vyvodil správne skutkové aj právne závery, ktoré náležite aj odôvodnil, a s ktorými sa kasačný súd v celom rozsahu stotožňuje.

38. Sťažovateľ nevyvrátil žiadnym hodnoverným spôsobom skutočnosti a skutkový stav, ktorý bol zistený orgánmi verejnej správy, a s ktorými sa stotožnil aj krajský súd, a preto za takýchto skutkových okolností napadnuté rozhodnutie žalovaného je i podľa názoru kasačného súdu, vydané na základe riadne a dostatočne zisteného skutkového stavu veci. Ak teda krajský súd dospel k záveru, že skutkový stav veci bol v správnom konaní spoľahlivo zistený a postup, ako aj rozhodnutia orgánov verejnej správy v oboch inštanciách považoval za vydané v súlade so zákonom, bolo potrebné rozhodnutie súdu, ktorý zamietol žalobu žalobcu považovať za správne. Kasačný súd zistil, že kasačná sťažnosť sťažovateľa neobsahuje žiadne právne relevantné tvrdenia a dôkazy, ktoré by mohli ovplyvniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

39. Pokiaľ teda krajský súd vyhodnotil námietky sťažovateľa proti rozhodnutiu žalovaného za nedôvodné

a rozhodnutie žalovaného považoval za súladné so zákonom a žalobu sťažovateľa podľa § 190 S.s.p. zamietol, kasačný súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením jeho rozhodnutia, pričom na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia uviedol ďalšie dôvody, ktoré sú uvedené vyššie.

40. Po preskúmaní podanej kasačnej sťažnosti kasačný súd konštatuje, že s právnymi námietkami sťažovateľa sa krajský súd v rozhodnutí riadne vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na kasačnom súde, a preto ďalšie námietky uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil najvyšší súd ako bezpredmetné, ktoré neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozhodnutia. Z uvedeného dôvodu kasačnú sťažnosť podľa § 461 S.s.p. ako nedôvodnú zamietol.

41. O náhrade trov kasačného konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že sťažovateľovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, nárok na ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 S. s. p. a analogicky podľa § 167 ods. 1 S. s. p.) a rovnako aj žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal (§ 467 ods. 1 S. s. p. a analogicky podľa § 168 S. s. p.). Ďalšiemu účastníkovi konania žiadne trovy v kasačnom konaní nevznikli.

42. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijal rozsudok jednomyselne (§ 139 ods. 4 S.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.